

KORRESPONDENTA — WARSZAWSKIEGO

We Czwartek o godzinie 10. zrana.

Roku 1792.

Z Warszawy dnia 18. Grudnia. Pułkownik Regimentu pieszego Szefostwa JW. *Działyńskiego*, JPan *Dachlke* pomimo największych starań i troskliwości N. PANA, JPana Generała kommanderującego, i wielu osób do siebie przywiązanych około przywrócenia go do zdrowia, po kilkunastudniowey ciężkiej chorobie, z żalem powszechnym licznych przyjaciół, a mianowicie całego Koru Officerow, i żołnierzy dnia 16. tego mies: zszedł z tego świata, ten Ruszny, zacny, i z przymiotów swoich i woytkowości, szacowany i kochany od wszystkich Officer.

Dnia 19. Grudnia. Co tylko wielką wspaniałość i dobroć serca oznacza, to z największym zawsze mamy sobie za szczęście donieść Publiczności ukontentowaniem. W przeszley Korrespondencyi naszej wspomnieliśmy o łaskawości godney wielbienia kommandy Rossyjskiey w odstąpieniu naznaczoney Sądem Wieży, a tegośmy niedodali, co największym było wspaniałego charakteru dowodem: i jeżeli pełna dobroczynności łaskawość JPP. *Kochowskiego* Generała en Chef i *Bulhakowa* Pośła Rossyjskiego warta wdzięczności, tym bardziej winnego uszanowania i wielbienia przed światem takowa dobroć, że nietylko raczyli Dekretem wymierzoney odstąpić kary, ale wszelką zgola wspaniało-myślnie darowali urazę, i wcale na zawsze całą tę Akcyą, chcą mieć umorzoną, i wszelkie od kogożkolwiek w tey mierze pretensye w niepamięci zagrzebione. —

Dnia 20. Grudnia. JPan *Jan Marwani*, Antreprenier Redut i Teatru Niemieckiego w Warszawie, dał tu piękny przykład ludzkości i litości Chrześciańskiej, ofiarując 4ry summy na wsparcie ubogich z Redut i z Teatru w Miesiącach Styczniu, Sierpniu, Listopadzie i Grudniu tego roku zebrane; ogólną Summę 1876. Zł: Pol: i Gr. 15. wnoszące, które pieniądze że są do kassy dla ubogich oddane, cztery od urzędowey osoby zakwitowania odebrał. Warunki są takowe w archiwum dzieł uwielbienia i naśladowania godnych być zachowane.

NIEMCY.

Z Frankfurtu d. 6. Grud: Przy potyczce, gdy odebrali Prussacy miasto tuteysze, ranionych było do 400. z których do 200. umarło. Hessow liczone zabitych 140. a ranionych 200. z których jeszcze wielu umiera. Odebrany tu sztandar Gwardyi Narodowej wczoraj do Berlina wysłano.

Król Pruski z jedną częścią wojska ztąd do *Darmstadt* i w bliskie okolice marsz obrócił, a drugą część do *Höchst* wysłał. Dla strzeżenia tutejszego miasta zostają 2. Bataliony Prusaków. Generał *Custine* z wojskiem jeszcze się znajduje niedaleko Moguncyi w wioskach *Weilbach, Weinheim, Hofheim, Diedenbergen &c.* Codziennie między jego i zprzymierzonych podjazdami trafiają się małe potyczki. Wczoraj Xiążę *Hohenlohe* miało *Königslein* Francuzom odebrać, ale do zamku dopiero o aż po południu dziś strzelać zaczęto. Ma się w nim znajdować 400. ludzi na obronę.

Z Niemiec d. 9. Grudnia. Wiadomości o odebraniu przez wojsko Pruskie i Haskie miasta Frankfurtu nad *Menem* a potem Miasta *Oberurfel* i *Höchst* Francuzi chcieli się koniecznie utrzymywać, i z tej przyczyny była potyczka. która krwi znacznie wylała. Prusacy stracili prze-

szło 300. ludzi, Francuzów zabitych liczą więcej 200. ale niewolnika do 300. rachują, z któremi wojska Haskie mają wielkie zatrudnienie. najszczególniejsza w opanowaniu wzmiankowanego Zamku pod *Höchst* korzyść dla wojska Pruskiego jest, że załatali magazyny znaczne osobliwie co do żywności, która coraz będzie rzadsza. Omyleni są Francuzi w mniemaniu, że miasta Niemieckie nad Renem stojące z wielką chęcią przyjmą wolność Francuzkiej Rzpltey. Dał przeciwny temu przykład nietylko Frankfurt, ale i miasta *Worms* i *Spir*, które zdają się tylko sposobności czekać do wygnania Francuzów. Młodzież i to w małej liczbie z początku oświadczała się bydl ukontentowana odmianą tą, ale gdy widziała, że ciągnie to za sobą potrzebę żywienia wojska, a jeszcze wykwinie życie chcącego, tudzież kontrybucyi składania, i ci wzdychali do spokojności, która bydl nie może przy nowościach.

Słychać tu o przytrzymaniu osob 19. w mieście jednym możnym w Niemczech. Te osoby wzięte są podczas odprawowanej sessyi Kłopotu w sposób Francuzki. Odrość ta straci drugim ochotę bawienia się tym rzemiosłem.

Listy z Włoch nadeszły uwiadamiając, że wojska Fran-

cuzkie, które z Floty pod Genuą, i u Portu zwanego *Spezia* miały szukać przeyscia klinem jednym do Lombardy Austriackiej, tego nie uczyniły, ale cała Flotta ruszyła opatrzywszy się w mięso słoje, węgle, i inne potrzeby do dłuższej żeglugi, mając nawet brzegi Królestwa Neapolitańskiego. Opinia jest ogólna, że ta Flotta mało co zabawiwszy przy wyspie *Malcie*, lub koło *Sycylii* płynąć ma do *Archipelagu*, a nawet do *Smirny*, i samego *Stambułu*, gdzie upominać się chcą wydania osoby *P. Choiseuil Gouffier*, który się ważył i waży używać charakteru Posła, lubo Narod Francuzki na urząd ten inną wyznaczył i umocował osobę. Taż Flotta ma potym zawinąć do lądów Rzpltey Weneckiej, i do wyspy *Corfu* należącej do Państwa Weneckiego.

SZECYA

Z Sztokholmu d. 15. Listop: Na granicach naszych wielkie dzieła się przygotowania, iżby od Danii ubezpieczone były wszystkie obronne miejsca. Reduty wznowszą w bliskości *Quistram*, i umacniają zamek *Bohus*, którego przeszły Król zruynować kazał fortyfikacye. Regiment teyże twierdzy *Bohus* składający się z 1000. Dragonii przemieniony jest na piechotę i drugim tyścem ludzi pomnożony.

FRANCYA.

Z Paryża d. 25. Listopada. Na wniosek *Couthona* dwa dni w tygodniu to jest środy i soboty są od Konwencyi Narodowej na roztrząsanie sprawy Ludwika XVI. wyznaczone.

Domagał się *Roland* imieniem wielu Departamentów, aby Zamki należące do emigrantów były zburzone. Odeślano do Deputacyi zwanej *alienation*, czyli oddalenie.

Doktor Medycyny *Pichler* prześladowany od Kantonu Berneńskiego w Szwajcaryi, uszedł, bo w niebezpieczeństwie był poimania, i tu do Paryża przybył. Znalazł szacunek dla siebie i honory.

Jeden Krawiec Oycie dwudziestu dzieci, z których ośmiu służy w wojsku Rzeczypospolitey, zanosi skargę przed Konwencyą Narodową, że pensya za Ludwika dawana, teraz ustała. Konwencya wypłacać każe.

Akademicy *Mechen* i *Delandre* czytają długie uwagi względem wynalezienia sposobu, aby równe były wszędy wagi i miary. Wdzięczność imieniem Narodu Prezydent Konwencyi okazuje, i do honorów sessyi zaprasza.

Ludwik XVI. doprasza się, aby mu dozwolone były niektóre Xiążki, a zwłaszcza *Korneliusza, Cesara, Wirgiliusza*, tak dla własnego czytania, iako dla tłumaczenia

synowi, oraz prosi o Xiążki do nabożeństwa. Ozwali się niektórzy, że Ludwik nie umie po łacinie, inni temu przeczyli, nakoniec zalecono, aby za 104. liwry kupione, i dane były niektóre z Xiąg żądanych.

Rada wykonawcza postanowiła, aby dzień 10. Sierpnia historycznie był opisany, oraz aby medale na pamiątkę dzieł tego dnia dokazywanych bite były, i do 83. Departamentów rozesłane.

Chabon Medyk miał 3931. kreskę na Prezydenta Paryżkiego, a *Luillier* 3240. Jeszcze ułatwiają niektóre oko-

liczności, nim ogłoszenie nastąpi.

General Lieutenant *Marassé* kommandant *Duaku* miasta, szacowny z wielkich zalet cywilnych i wojskowych do *Bruxelli* kommandantem jest wyznaczony.

Z Londynu piszą, że tamieczny rząd wydał dnia 13. Listopada zakaz, aby żaden nie ważył się za granice wywozić zboża.

W Szkocyi wielkie tworzą się kluby. W Glaskow 15. tysięcy towarzyszyw przybiegło na wzajemną sobie wierność.

D O N I E S I E N I A.

Przed trzema dniami uciekła pewney Pani dziewczka poddanka iey, nazwiskiem Justyna skradłszy niemalo rzeczy. Jest ona wzrostu niskiego, gruba, tłusta, twarzy płaskiey oczu małych, mówi po Polku z Ruska, ktoby o niey doniósł gdzie się znajduje, lub ją przytrzymał, niech daie znać do Palacu na miodowey ulicy Nro 481. a będzie miał przyzwoitą nagrodę.

Donosi się Publiczności o zaczynającym się kursie Babienia nazajutrz po nowym roku w Siemiatyczach, w zwykłym sposobie, że oprócz samego dla Białych głów przez 3. miesiące wikt, nauka, mieszkanie, opał nie kosztować nie będzie z miłosierdzia Dziedzicow względnych na dobro największe swoich Włościanów.

Kommissya Konkursowa Staroz: Lewka Mendłowicza obywatela Miasta Wyszogroda za Reskryptem J. K. Mci podniesiona, w części odsądzona, a dla zasłych terażnieyszych w Jurydykcyach odmian, dotąd przeciągnięta, za wydanemi przez Kommissarzy innotescencyami dnia 7go Miesiąca stycznia 1793. Roku w tymże Mieście Wyszogrodzie agitować się będzie; Oczym wszystkim debitorom i kredytorom tegoż Lewka Mendłowicza czyni się uwjadowienie.

Dnia 16. Grudnia Na loteryi Kraiowey wyszły Numera 87. 53. 90. 62. 71. Następujące ciągnięcie będzie dnia 9. Stycznia Roku 1793.

Omyłka druku w przeszley Kerrespondencyi była, gdy zamiast 150. tysięcy Ryńskich szacowana tabakiera dla Xcia Kaunitza od Imperatorowey poślana tylko 50,000. położono Ryńskich, które 200,000. tylko zill: Polskich czynią, a zaś 150. tysięcy Ryńskich 600,000. Polizill: wynoszą.